

ADRAN 10

10. RHEOLAU SEFYDLOG CONTRACTAU A RHEOLAU CAFFAEL

10.1 CYFLWYNIAD

- 10.1.1 Caffael yw'r broses y mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ("CBC") yn ei defnyddio i reoli caffael ei holl Nwyddau, Gwasanaethau a Gwaith. Mae'n cynnwys adnabod yr angen, ystyried yr opsiynau, y broses gaffael a'r dasg ddilynol o reoli ac adolygu'r contractau.
- 10.1.2 Mae'r Rheolau Sefydlog Contractau a'r Rheolau Caffael yma yn darparu fframwaith gorfforaethol ar gyfer caffael yr holl Nwyddau, Gwasanaethau a Gwaith ar gyfer y Cyngor. Mae'r Rheolau wedi'u dylunio i sicrhau bod y CBC yn cael gwerth am arian a'r lefel ofynnol o ansawdd a pherfformiad yn yr holl gontractau a wobrwyr ganddo a bod yr holl weithgarwch caffael yn cael ei wneud yn agored, yn gywir a bod atebolrwydd amdano.
- 10.1.3 Yn ei holl gaffael, rhaid i'r CBC gydymffurfio ag egwyddorion sy'n seiliedig ar beidio â gwahaniaethu, sicrhau triniaeth gyfartal, tryloywder, cyd-gydnabyddiaeth a chyfranoledd ac mae'r rheolau hyn wedi'u cynllunio i sicrhau cydymffurfiaeth â'r un peth.

10.2 DIFFINIADAU A DEHONGLIADAU

- 10.2.1 Yn y Rheolau hyn mae'r diffiniadau isod yn berthnasol:
- Mae **Swyddogion Awdurdodedig** yn golygu deiliad unrhyw swydd a enwir yn y Cynllun Dirprwyo fel rhywun sydd â phwerau a dyletswyddau dirprwyedig o ran yr ymarferiad caffael dan sylw.
 - Mae **Prif Swyddog** yn golygu unrhyw swyddog yn y categorïau a ganlyn o swyddogion, Prif Weithredwr, Pennaeth Adran neu Uwch Reolwr.
 - Mae **Contract** yn golygu unrhyw ffurf o gytundeb (gan gynnwys, yn ddi-gyfyngiad, archebion prynu swyddogol) ar gyfer cyflenwi Nwyddau, darparu Gwasanaethau neu wneud Gwaith.
 - Mae **Contractwr** yn golygu unrhyw gontractwr, cyflenwr neu ddarparwr y mae'r CBC yn rhwymo i Gontract ag ef er dibenion gwneud gwaith, darparu gwasanaethau neu gyflenwi nwyddau.

- Mae **Cytundeb Fframwaith** yn golygu cytundeb ag un neu fwy o Gontractwyr, er diben sefydlu'r telerau (yn enwedig o ran pris a swm), llywodraethu contract neu gontractau i'w gwobrwyo yn ystod y cyfnod y mae'r contractau i'w gwobrwyo yn ystod y cyfnod y mae'r cytundeb fframwaith yn berthnasol iddo.
- Mae **Nwyddau** yn golygu'r holl nwyddau, cyflenwadau, sylweddau a deunyddiau y mae'r CBC yn ei brynu, ei logi neu yn ei gael mewn unrhyw ffordd arall.
- Mae **Grant a Grantiau** yn swm o arian a dalwyd neu sydd i'w dalu gan y CBC i drydydd parti, ac nad yw'r CBC yn ei gwneud yn ofynnol i'r grantî ddarparu unrhyw wasanaethau, nwyddau neu gyflawni unrhyw waith er budd uniongyrchol y CBC. Gall y Grant fod yn amodol (h.y. goblygiad i wario'r Grant mewn dull penodol, i gyfrif am y gwariant ac i ad-dalu'r Grant os yw amodau'r Grant yn cael eu torri).
- Mae **ITT (Gwahoddiad i Dendro)** yn golygu gwahoddiad i gyflwyno Tendr.
- Mae **Contract 'Light Touch'** yn golygu contract arfaethedig ar gyfer darparu gwasanaethau cymdeithasol neu wasanaethau penodol eraill a restrir yn Atodlen 3 y Rheoliadau.
- Mae **Caffael** yn golygu'r broses y mae'r CBC yn ei defnyddio i reoli'r gwaith o gaffael ei holl nwyddau, gwasanaethau a gwaith. Mae'n cynnwys adnabod yr angen, ystyried yr opsiynau, y broses gaffael ei hun a'r dasg ddilynol o reoli ac adolygu'r contractau.
- Mae **Rheolwr Contractau** yn golygu Rheolwr Caffael Cyngor Gwynedd neu unrhyw swyddogion o dan ei oruchwyliaeth neu reolaeth sy'n cael pwerau dirprwyedig i gwblhau unrhyw oblygiadau, dyletswyddau neu weithgareddau sydd angen iddynt eu perfformio dan y Rheolau hyn neu i weithredu yn eu habsenoldeb.
- Mae'r **Broses Gaffael** yn golygu'r broses gaffael sy'n rhedeg dros y cyfnod cyfan, o adnabod yr anghenion, arfarnu'r opsiynau, dewis cyflenwyr, dyfarnu a rheoli contractau drwodd i ddiwedd y contract neu ddiwedd oes ddefnyddiol yr ased, neu warediad yr ased.
- Mae **Rheolau** yn golygu'r Rheolau Sefydlog Contractau a Rheolau Caffael hyn.
- Mae **Gwasanaethau** yn cynnwys yr holl wasanaethau y mae'r CBC yn eu prynu neu yn eu cael fel arall, gan gynnwys cyngor, gwaith ymgynghorol arbenigol, asiantaeth, staff, ac ati.
- **Gweithdrefn wedi'i Negodi** yw lle mae'r CBC wedi negodi telerau'r Contract gydag un neu fwy o'r darparwyr, Contractwyr neu gyflenwyr a ddewiswyd ganddo.

- Mae **Rheoliadau** yn golygu Rheoliadau Contractau Cyhoeddus 2015 ac unrhyw addasiad neu ail-ddeddfiad ohono.
- **Tendrwr/Tendrwyr**. Unigolyn, unigolion, partneriaethau, cwmnïau neu gyrff eraill a wahoddwyd i gyflwyno dyfynbrisiau/tendrau, prisiau am ddarparu gwasanaethau i'r CBC, cyflenwi nwyddau neu wneud gwaith.
- Mae **Cynnig Amrywiadol** yn golygu cynnig/bid sy'n cynnwys amrywiadau ar y gofynion a nodir gan y CBC yn ei ddogfennaeth caffael.
- Mae **Amrywiad ac Amrywiadau** yn golygu unrhyw newidiadau i gontract, gan gynnwys ychwanegiadau, hepgoriad, amrywiadau neu newidiadau o unrhyw natur arall.
- Mae **Gwaith** yn cynnwys gwaith adeiladu a thrwsio newydd mewn perthynas ag asedau ffisegol (adeiladau, ffyrdd, ac ati), gan gynnwys yr holl weithgareddau hynny sy'n cynnwys gwaith er dibenion y Rheoliadau.
- Mae **Ysgrifenedig** yn golygu mewn ysgrifen neu ar ffurf electronig "ysgrifenedig".

10.2.2 Nid yw'r holl werthoedd y cyfeirir atynt yn y Rheolau yn cynnwys TAW.

10.2.3 Bydd unrhyw anghydfod ynghylch dehongliad y Rheolau hyn yn cael eu cyfeirio at y Swyddog Monitro am ddatrysiaid.

10.2.4 Bydd y Rheolau hyn yn cael eu darllen ar y cyd gyda Chyfansoddiad y CBC yn ei gyfanrwydd ac yn benodol Rheolau Gweithdrefn Ariannol y CBC, y mae'n rhaid cydymffurfio â nhw.

10.2.5 Bydd y Rheolwr Caffael yn ymgymryd ag adolygiad ffurfiol o'r Rheolau hyn o leiaf bob dwy flynedd.

10.3 CYDYMFFURFIO Â'R RHEOLAU HYN

10.3.1 Rhaid dilyn y Rheolau hyn wrth ymdrin ag unrhyw Gaffael CBC, ac eithrio ar gyfer yr ymarferion Caffael hynny a'r materion y cyfeirir atynt yn Rheol 10.4.

10.3.2 Rhaid i bob ymarferiad Caffael y mae'r CBC yn ei wneud neu unrhyw barti arall ar ei ran gydymffurfio â:

- (a) yr holl ddarpariaethau statudol perthnasol.
- (b) lle'n berthnasol, y Rheoliadau.
- (c) Cyfansoddiad y CBC.

- (d) amcanion a pholisïau strategol y CBC, gan gynnwys y Strategaeth Gaffael Gorfforaethol.
 - (e) Polisi Caffael Cynaliadwy y CBC; ac
 - (f) y canllawiau ar Safle Mewnrwyd yr Uned Gaffael.
- 10.3.3. Gall y Rheolwr Caffael o bryd i'w gilydd gyflwyno canllawiau caffael. Rhaid i Brif Swyddogion sicrhau bod gweithwyr yn eu Gwasanaeth yn ymwybodol o ganllawiau o'r fath ac fe ddylent sicrhau cydymffurfiaeth.
- 10.3.4. Gallai unrhyw fethiant gan swyddog i gydymffurfio ag unrhyw ddarpariaeth o'r Rheolau hyn arwain at gamau disgyblu.

10.4 EITHRIADAU I'R RHEOLAU

- 10.4.1 Nid yw'r Rheolau hyn yn berthnasol i:
- (a) caffael neu waredu tir.
 - (b) contractau cyflogaeth sy'n gwneud unigolyn yn weithiwr uniongyrchol yn y CBC;
 - (c) defnyddio gwasanaethau mewnol y CBC.
 - (d) dyfarnu Grantiau (nid yw Grantiau'n cael eu rheoleiddio gan gyfraith caffael cyhoeddus gan nad ydynt yn gontractau cyhoeddus. Fodd bynnag, maent yn cael eu rheoleiddio gan y rheolau ar gymorth gwladwriaethol a chan reolaethau cyfraith gyhoeddus gyffredinol sy'n ymwneud â'r ddyletswydd ymddiriedol a gwario arian cyhoeddus yn briodol, ynghyd ag amodau penodol a allai gynnwys gofynion caffael).
 - (e) gorchmynion unigol a roddir dan gontractau sy'n darparu er mwyn rhoi gorchmynion yn erbyn atodlenni cyfraddau cytunedig, neu dan gontract tymor penodol neu dan Gytundeb Fframwaith, cyhyd ag y bo contractau neu Gytundebau Fframwaith o'r fath wedi'u gosod gan y CBC yn unol â'r Rheolau hyn.
 - (f) gorchmynion unigol a roddir dan Wasanaeth Masnachol y Goron a/neu Gytundeb Fframwaith Llywodraeth Cymru neu Gytundeb Fframwaith sector cyhoeddus arall lle mae gan y CBC hawl i wneud archebion dan gytundebau o'r fath.

- (g) contractau am wasanaethau yr ymrwymwyd iddynt yn unol â phwerau Deddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Gofal yn y Gymuned 1990 a Deddf Plant 1989 er budd unigolyn.
- (h) cyfarwyddiadau a briffiadau a gyflwynir gan neu ar ran y Swyddog Monitro i Gwnsel. Bydd y Swyddog Monitro yn gwneud trefniadau i sicrhau bod cofnod yn cael ei gadw o'r holl gyfarwyddiadau neu friffiadau o'r fath, ynghyd â chofnod o ffir Cwnsel.
- (i) Nwyddau, Gwasanaethau a Gwaith a gaffaelwyd gan gorff cyhoeddus arall ar ran neu er cyd-fudd y CBC a phartion eraill (h.y. trefniant caffael ar y cyd, megis contractau a ddyfarnwyd drwy Gonsortium Prynu Cymru ac ati) ac ar yr amod, mewn achos o'r fath, bod cydymffurfiaeth â rheolau caffael/contract y corff cyhoeddus arall, holl ofynion cyfraith caffael y DU, ac egwyddorion sylfaenol Cytuniad yr UE. Rhaid ceisio cyngor gan y Rheolwr Caffael cyn dibynnu ar unrhyw gytundeb o'r fath. Wrth ddibynnu ar yr eithriadau a nodir uchod, dylai'r Swyddog Awdurdodedig sicrhau bod y Cyngor yn cael y gwerth gorau bosib am arian.

10.5 TREFNIADAU FFRAMWAITH LEDLED Y CYNGOR

- 10.5.1 Lle bo modd, rhaid defnyddio Cytundebau Prynu a Fframwaith corfforaethol presennol y CBC sy'n cael eu gosod yn unol â'r Rheolau hyn, heblaw bod y Rheolwr Caffael wedi cytuno fel arall mewn amgylchiadau eithriadol. Mae'r Uned Caffael Corfforaethol yn cadw cofrestr o gytundebau o'r fath ac fe all roi cyngor ar eu defnydd.

10.6 AMCANGYFRIF GWERTH Y CONTRACT

- 10.6.1 Ni fydd unrhyw waith neu ofynion am nwyddau neu wasanaethau yn cael eu gwahanu'n artiffisial i osgoi cydymffurfiaeth â chyfraith caffael y DU neu'r Rheolau hyn.
- 10.6.2 Gwerth amcangyfrifedig Contract/ymarferiad caffael fydd y disgwyl i fod yn daladwy o dan y Contract.
- 10.6.3 Wrth bennu gwerth yr ystyriaeth lawn, y mae'r CBC yn disgwyl ei dalu, bydd y CBC, lle bo hynny'n berthnasol, yn ystyried:
- (a) unrhyw fath o opsiwn
 - (b) tymor/cyfnod y Contract arfaethedig

- (c) unrhyw hawliau i adnewyddu'r Contract/ymestyn cyfnod y Contract
 - (d) unrhyw bris, taliad, premiwm, ffioedd, comisiwn, budd neu unrhyw fath o gydnabyddiaeth arall sy'n daladwy dan y Contract arfaethedig neu mewn perthynas â'r ymarferiad caffael arfaethedig.
- 10.6.4 Wrth bennu gwerth unrhyw Contract am logi Nwyddau, os yw tymor y Contract yn amhenodol neu'n ansicr ar yr adeg pan ymrwymir i'r Contract, yna ystyrir bod y gwerth gyfystyr â gwerth yr ystyriaeth fisol wedi'i luosi â 48.
- 10.6.5 Wrth bennu gwerth unrhyw Contract am ddarparu Gwasanaethau neu wneud Gwaith, os yw tymor y Contract yn amhenodol neu'n ansicr ar yr adeg pan ymrwymir i'r Contract, yna ystyrir bod y gwerth gyfystyr â gwerth yr ystyriaeth fisol wedi'i luosi â 48.
- 10.6.6 Lle bo gan y CBC ofynion dros gyfnod o amser am Nwyddau a Gwasanaethau lle mae gan y contractau nodweddion tebyg ac mae'r Nwyddau a'r Gwasanaethau o'r un math, ac yn ymrwmo i gyfres o contractau neu contract sy'n adnewyddadwy, yna bydd yr amcan werth yn cael ei gyfrifo drwy gyfanswm y gwariant ar faterion o'r fath dros y 12 mis diwethaf neu'r amcan wariant a ragwelir ar gyfer y 12 mis nesaf, p'un bynnag yw'r mwyaf. Wrth amcangyfrif y gwerth hwn, rhaid cael cyngor gan y Rheolwr Caffael ac mae'n rhaid ystyried darpariaethau Rheoliad 6 y Rheoliadau.
- 10.6.7 Ar gyfer Cytundebau Fframwaith, neu debyg, heb wariant blynyddol hysbys, ond â hyd sy'n fwy na blwyddyn, bydd nifer y blynyddoedd o hyd yn cael ei luosi â'r gwariant blynyddol tebygol ac mae'n rhaid ei bennu mewn ymgynghoriad â'r Rheolwr Caffael. Y cyfnod mwyaf a ganiateir bellach dan Reolau Caffael y DU ar gyfer Cytundebau Fframwaith yw 4 blynedd.

10.7 CONTRACTAU DAN £50,000 (Dyfnbrisiau)

- 10.7.1 Lle bo modd, rhaid cael nwyddau, gwasanaethau a gwaith drwy Gytundebau Fframwaith corfforaethol, rhestrau sefydlog neu drefniadau consortia corfforaethol presennol.
- 10.7.2 Lle nad oes trefniadau cymeradwy presennol, rhaid ceisio'r nifer a ganlyn o ddyfnbrisiau a rhoi tystiolaeth o hynny yn unol â Rheolau 10.7.3 neu 10.7.4.
- (a) Dim ond un dyfnbris sydd ei angen am waith hyd at £5,000.
 - (b) Mae angen tri dyfnbris ar gyfer gwaith rhwng £5,000 a £50,000.

- 10.7.3 Ar gyfer Caffael hyd at £5,000 rhaid i'r dyfynbris a gafwyd fod yn ysgrifenedig er mwyn arddangos gwerth gorau a chyfanwydd y broses. Rhaid i'r Gwasanaeth gadw'r wybodaeth hon.
- 10.7.4 O ran ymarferiadau Caffael o £5,000 i £50,000, fe gedwir cofnodion yn nodi pa Gontractwyr a ddewiswyd i roi dyfynbris, i bwy y dyfarnwyd y Contract a'r rhesymau am wneud hynny (pris isaf neu'r cynnig sy'n arddangos gwerth gorau i'r CBC a pham), fel bod modd arddangos gwerth gorau a chyfanwydd y broses. Bydd dyfynbrisiau'n cael eu cadw'n gyfrinachol hyd nes y dyfernir y contract. Rhaid i'r Gwasanaeth gadw'r wybodaeth hon. Mae'n bwysig gwerthfawrogi bod yn rhaid rhoi gwybod i Gontractwyr sut bydd eu dyfynbrisiau yn cael eu gwerthuso a dylid nodi'r wybodaeth hon yn glir pan ofynnir i Gontractwyr roi dyfynbris.
- 10.7.5 Lle mae angen rheolaidd am nwyddau, gwasanaethau a gwaith tebyg, ac nad yw'r trefniadau a ddisgrifir yn Rheol 10.7.4 ar gael, rhaid ystyried dyfarnu cytundeb fframwaith a rhaid cael cyngor gan y Rheolwr Caffael.
- 10.7.6 Lle bo nwyddau, gwasanaethau neu waith yn cael eu caffael yn rheolaidd o un cyflenwr penodol dan y Rheol hon a bod gwerth cyfanredol y contractau hynny'n fwy na £50,000 mewn unrhyw flwyddyn ariannol, rhaid i'r Pennaeth Adran adrodd ar y mater i'r Rheolwr Caffael fydd yn cynnal adolygiad o'r trefniadau hyn o ran sicrhau cydymffurfiaeth â'r Rheolau hyn a Pholisïau a Strategaethau'r Cyngor.

10.8 CONTRACTAU SYDD YN WERTH MWY NA £50,000 (TENDRAU)

- 10.8.1 O ran ymarferiadau caffael sydd ag amcan werth o fwy na £50,000, rhaid gwahodd o leiaf tri tendr ysgrifenedig.
- 10.8.2 Ar gyfer y rheolau ynglŷn â: Chyn-gymhwyso, Gwahoddiad i Dendro, Derbyn Tendrau, Cystodaeth ac Agor Tendrau, Gwerthuso Tendr, Negodi ar ôl y Tendr, y Tîm Gwerthuso, Risg a Dyfarnu Contractau, gweler rheolau 10.12 i 10.25.
- 10.8.3 Bydd yr Uned Caffael Corfforaethol yn cynnal Cofrestr Contract Corfforaethol fydd yn cadw cofnod o bwy y dyfernir contractau iddynt a'r llwybr caffael ymhob achos. Rhaid i'r Swyddog Awdurdodedig ddarparu'r holl wybodaeth ofynnol i hwyluso hyn i'r Rheolwr Caffael Corfforaethol.
- 10.8.4 Rhaid i bob tendr ddefnyddio rhif cyfeirnod tendr a rhoi gwybod i'r Uned Caffael Corfforaethol am y rhif hwn.

10.9 Y CONTRACTAU Y MAE'R RHEOLIADAU YN BERTHNASOL IDDYNT

- 10.9.1 O ran ymarferion caffael sy'n cael eu trin dan y Rheoliadau:

- (a) gwahoddir tendrau yn unol â gofynion y cyfarwyddebau hyn a'r Rheoliadau sydd mewn grym ar hyn o bryd; a
- (b) bydd cyfarwyddebau a Rheoliadau o'r fath yn rhagori ar y Rheolau hyn;
- (c) bydd cyfarwyddebau a Rheoliadau o'r fath yn cynnwys gofynion sy'n fwy na'r gofynion a nodir yn y Rheolau hyn.

10.9.2 Gellir cael cyngor ac arweiniad ar p'un a yw ymarferiad caffael penodol yn destun y Rheoliadau gan y Rheolwr Caffael a'r Swyddog Monitro.

10.9.3 Y trothwyon cyfredol, fel ar 1 Ionawr 2022 yw:

- Gwasanaethau £213,477
- Cyflenwadau £213,477
- Gwaith £5,336,937
- Contract 'Light Touch' am Wasanaethau £663,540

Rhaid nawr gyfrifo gwerth yr ymarferiad caffael yn cynnwys TAW yn unol â Nodyn Polisi Caffael 10/21.

Mae'r trothwyon yn newid bob dwy flynedd ac maent i fod i newid eto ar 1 Ionawr 2024.

10.9.4 Mae'r Uned Caffael Corfforaethol yn gyfrifol am goladu a chyflwyno dychweliadau ystadegol yn unol â Rheoliad 40 y Rheoliadau a byddant yn gwneud y trefniadau angenrheidiol am wybodaeth i'w chasglu bob blwyddyn. Bydd y Penaethiaid Gwasanaeth yn cydymffurfio â'r trefniadau hyn.

10.10 YMGYNGHORWYR

10.10.1 Bydd unrhyw ymgynghorwyr a ddefnyddir gan y CBC yn cael eu penodi yn unol â'r Rheolau hyn. Pan fo'r CBC yn defnyddio Ymgynghorwyr i weithredu ar ei ran mewn perthynas ag unrhyw ymarferiad caffael, yna bydd y Pennaeth Gwasanaeth yn sicrhau bod yr ymgynghorwyr yn cynnal yr ymarferiad caffael yn unol â'r gorchmynion sefydlog contract hyn. Ni fydd unrhyw ymgynghorydd yn gwneud penderfyniad ar p'un i ddyfarnu contract neu o ran pwy ddydilid dyfarnu contract iddo. Bydd y Pennaeth Gwasanaeth perthnasol yn sicrhau bod perfformiad yr ymgynghorydd yn cael ei fonitro.

10.11 IS-GONTRACTWYR WEDI'U HENWEBU A'U HENWI

10.11.1 Os bydd is-gontractwr, cyflenwr neu is-ymgynghorydd yn cael ei enwebu neu'n cael ei enwi i brif gontractwr, rhaid gwahodd dyfynbrisiau neu dendrau yn unol â'r Gorchymnion Sefydlog hyn a bydd telerau'r gwahoddiad yn cyd-fynd â'r prif gontract.

10.12 CYN-GYMHWYSO (yn berthnasol i bawb)

10.12.1 Ni fydd y CBC yn ymrwmo i Gontract â Chontractwr oni bai ei fod yn fodlon o ran cymwyseddau'r Contractwr. Gallai'r meini prawf ar gyfer dewis Tendrwy'r gynnwys, ond nid oes yn rhaid iddynt fod yn gyfyngedig i:

- (a) Cymhwysedd technegol neu broffesiynol a phrofiad, gan gynnwys cymwysterau.
- (b) Iechyd a Diogelwch.
- (c) Ansawdd, yn cynnwys awdurdodiad gan sefydliadau rheoli ansawdd swyddogol neu asiantaethau cydnabod cymhwysedd ac/neu sy'n profi cydymffurfiaeth â safonau rheoli ansawdd ac/neu mesurau neu gyrff neu safonau cyfwerth.
- (d) Statws ariannol ac economaidd, gan gynnwys darpariaethau yswiriant priodol.
- (e) Cynaliadwyedd, gan gynnwys mesurau rheoli amgylcheddol, a
- (f) Tystiolaeth p'un a ydynt yn anaddas ar sail, e.e. diffyg dalu, euogfarn droseddol neu fethiant i dalu trethi.

10.12.2 Bydd unrhyw ymarferion caffael sy'n destun y Rheoliadau, yn cydymffurfio â'r Rheoliadau priodol.

10.12.3 Bydd yr holl brosesau Cyn-gymhwyso yn cydymffurfio â'r egwyddorion y cyfeirir atynt yn 10.12.1 uchod a rhaid llunio unrhyw ofynion yn unol â'r Cyn-gymhwyso er mwyn osgoi torri'r egwyddorion hyn.

10.12.4 Bydd yr holl gyfyngiadau amser ar gyfer y Prosesau Cyn-gymhwyso yn rhesymol ac yn ystyried pwnc y contract, gwerth y contract ac Egwyddorion y Cytuniad.

10.13 Y GWAHODDIAD I DENDRO

- 10.13.1 Mae'r gofynion hyn yn berthnasol i'r holl wahoddiadau i Dendro, waeth beth fo'u gwerth.
- 10.13.2 Rhaid i'r gwahoddiad i dendro gynnwys manylion gofynion y CBC ar gyfer y contract penodol, yn cynnwys:
- (a) manyleb o'r Gwasanaethau, y Nwyddau neu'r Gwaith sy'n cael ei gaffael a chyfarwyddiadau ynghylch p'un a ganiateir unrhyw amrywiadau;
 - (b) yr amserlen caffael, yn cynnwys dyddiad ac amser dychwelyd y tendr, a bydd hwn yn rhoi cyfnod rhesymol o amser i'r ymgeiswyr baratoi eu tendrau.
 - (c) telerau ac amodau contract y CBC.
 - (d) y meini prawf gwerthuso, gan gynnwys y pwysoli.
 - (e) Ffurf y Tendr.
 - (f) mecanwaith prisio a chyfarwyddiadau ar gyfer cwblhau.
 - (g) p'un a yw'r CBC o'r farn y bydd TUPE yn berthnasol.
 - (h) ffurf a chynnwys y datganiadau dull i'w darparu.
 - (i) y rheolau ar gyfer cyflwyno tendrau.
 - (j) cyfeirnod y tendr.
 - (k) unrhyw wybodaeth bellach fydd yn hysbysu neu'n cynorthwyo'r Tendrwr wrth baratoi tendrau.
- 10.13.3 Bydd gofyn i bob Tendrwr sy'n cyflwyno tendr i lofnodi datganiad sy'n nodi:
- (a) nad ydynt ac na fyddant yn rhoi gwybod i unrhyw berson arall beth yw swm eu tendr.
 - (b) nad ydynt wedi pennu swm unrhyw dendr yn unol â threfniant pennu pris.
 - (c) eu bod yn derbyn bod gan y CBC hawl i ganslo'r contract ac adfer ganddynt swm unrhyw golled a ddaw yn sgil unrhyw ganslo o'r fath os canfyddir bod unrhyw weithred llwgr neu dwyllodrus neu hepgoriad ganddynt hwy sydd wedi gwneud i'r CBC ymrwymo i'r contract.

- (d) cydnabod nad yw'r CBC wedi'i rwymo i dderbyn y tendr isaf nac unrhyw dendr a gyflwynwyd, y gellir atal yr ymarferiad tendro ar unrhyw gam yn ystod y broses dendro a'u bod yn gyfrifol am unrhyw gostau a threuliau a ddaw yn sgil llunio tendr.

10.13.4 Bydd yr holl gyfyngiadau amser ar gyfer y Prosesau Tendro yn ddigon rhesymol ac yn ystyried pwnc y contract, gwerth y contract ac Egwyddorion y Cytuniad.

10.14 Y WEITHDREFN DENDRO (GWEITHDREFN AGORED)

10.14.1 O ran ymarferion caffael nad ydynt yn cael eu llywodraethu gan y Rheoliadau, bydd y CBC yn cyhoeddi rhybudd ar wefannau'r CBC a GwerthwchiGymru a, lle bo hynny'n briodol, yn ystyried gofynion y Rheolau hyn, o leiaf un o'r hyn a ganlyn - y wasg leol, ac unrhyw wasg genedlaethol ac/neu gylchgronau masnach, er mwyn targedu'r farchnad briodol ar gyfer y contract penodol. Bydd graddfa a natur y cyhoeddiad yn gymesur â gwerth a phwnc yr ymarferiad Caffael ac fe ystyrir Egwyddorion y Cytuniad.

10.14.2 Bydd yr hysbyseb yn cynnwys manylion y contract arfaethedig ac yn nodi cyfyngiad amser lle y gallai partion â diddordeb fynegi diddordeb mewn tendro am y contract. Ar ôl i'r terfyn amser ar gyfer mynegi diddordeb ddod i ben, bydd y CBC yn anfon unrhyw barti sy'n mynegi diddordeb ar ITT. Bydd yr ITT yn nodi'r dyddiad dychwelyd ar gyfer tendrau.

10.14.3 Gwahoddir yr holl Dendrwyr sy'n mynegi diddordeb i gyflwyno tendr. O ran ymarferion caffael sydd ag amcan werth sy'n uwch na £50,000 lle mae llai na thri Tendrwr wedi mynegi diddordeb neu'n gymwys i gael eu gwahodd i dendro, rhaid i'r Swyddog Awdurdodedig, mewn ymgynghoriad â'r Rheolwr Caffael, bennu p'un a oes digon o ddiddordeb i arddangos gwir gystadleuaeth cyn penderfynu parhau â'r ymarferiad Caffael.

10.15 Y WEITHDREFN DENDRO (GWEITHDREFN GYFYNGEDIG)

10.15.1 O ran ymarferion Caffael nad ydynt yn cael eu llywodraethu gan y Rheoliadau, bydd y CBC yn cyhoeddi rhybudd yn unol â Rheol 10.14.1, ond bydd y rhybudd yn nodi bod y Weithdrefn Gyfyngedig yn cael ei defnyddio.

10.15.2 Dim ond y Tendrwyr a ddewisir gan y CBC a wahoddir i dendro. Bydd Tendrwyr ond yn cael eu dewis ar y sail bod y meini prawf Cyn-gymhwyso a gyhoeddwyd yn cydymffurfio â Rheol 10.12.

10.15.3 Rhaid dewis o leiaf 3 Tendirwr i gyflwyno tendr. O ran ymarferion caffael sydd ag amcan werth sy'n uwch na £50,000 lle mae llai na thri Tendirwr wedi mynegi diddordeb neu'n gymwys i gael eu gwahodd i dendro, rhaid i'r Swyddog Awdurdodedig, mewn ymgynghoriad â'r Rheolwr Caffael, bennu p'un a oes digon o ddiddordeb i arddangos gwir gystadleuaeth cyn penderfynu parhau â'r ymarferiad Caffael.

10.16 Y WEITHDREFN DENDRO (GWEITHDREFN WEDI'I NEGODI)

10.16.1 O ran ymarferion Caffael nad ydynt yn cael eu llywodraethu gan y Rheoliadau, bydd y CBC yn cyhoeddi rhybudd yn unol â Rheol 10.14.1, ond bydd y rhybudd yn nodi bod y Weithdrefn Gyfyngedig yn cael ei defnyddio.

10.16.2 Dim ond y Tendirwyr a ddewisir gan y CBC a wahoddir i dendro. Bydd Tendirwyr ond yn cael eu dewis ar y sail bod y meini prawf Cyn-gymhwys a gyhoeddwyd yn cydymffurfio â Rheol 10.12 y Rheolau hyn.

10.16.3 Rhaid dewis o leiaf 3 Tendirwr i gyflwyno tendr. O ran ymarferion caffael sydd ag amcan werth sy'n uwch na £50,000 lle mae llai na thri tendrwr wedi mynegi diddordeb neu'n gymwys i gael eu gwahodd i dendro, rhaid i'r Swyddog Awdurdodedig, mewn ymgynghoriad â'r Rheolwr Caffael, bennu p'un a oes digon o ddiddordeb i arddangos gwir gystadleuaeth cyn penderfynu parhau â'r ymarferiad Caffael.

10.16.4 O ran ymarferion caffael sydd ag amcan werth sy'n uwch na £50,000, bydd o leiaf dau swyddog, gydag o leiaf un ohonynt yn Bennaeth Gwasanaeth neu'n Uwch Reolwr, yn bresennol bob amser yn ystod y negodi.

10.16.5 Bydd y CBC yn cadw cofnodion priodol o'r holl negodi a bydd y rhain yn cael eu llofnodi fel y cyfryw gan yr holl gyfranogwyr.

10.16.6 Drwy gydol y negodi, bydd y CBC yn gweithredu Egwyddorion y Cytuniad.

10.16.7 Dim ond o dan yr amgylchiadau a ganlyn y defnyddir y Weithdrefn wedi'i Negodi:

- (a) dan amgylchiadau pan fo'r weithdrefn sy'n arwain at y CBC yn dyfarnu contract gan ddefnyddio'r Weithdrefn Agored, y Weithdrefn Gyfyngedig neu'r Weithdrefn Deialog Gystadleuol, yn cael ei dirwyn i ben yn sgil tendrau anghyson; neu dendrau annerbyniol ond dim ond os na newidiwyd telerau gwreiddiol y contract arfaethedig a gynigiwyd yn y weithdrefn a gafodd ei dirwyn i ben, yn sylweddol yn y weithdrefn wedi'i negodi;

- (b) yn eithriadol, ac mewn ymgynghoriad â'r Rheolwr Caffael, pan fo natur y gwaith sydd i'w wneud, y nwyddau i'w prynu neu'u llogi neu'r gwasanaethau i'w darparu dan y contract neu'r risgiau cysylltiedig â hwy o'r fath fel na chaniateir prisio cyffredinol ymlaen llaw;
- (c) o ran contract gwasanaethau, pan fo natur y gwasanaethau i'w darparu, yn enwedig o ran gwasanaethau ariannol a gwasanaethau deallusol, megis gwasanaethau sy'n ymwneud â dylunio gwaith, o'r fath fel nad oes modd sefydlu'r manylebau â digon o fanylder fel y caniateir dyfarnu'r contract gan ddefnyddio'r Weithdrefn Agored neu'r Weithdrefn Gyfyngedig; neu
- (d) o ran gwaith, pan fo'r gwaith i'w wneud dan y contract i'w wneud yn gyfan gwbl er dibenion ymchwil, profi neu ddatblygu ond nid gyda'r nod o sicrhau elw neu adennill costau ymchwil a datblygu.
- 10.16.8 O ran ymarferion Caffael nad ydynt yn cael eu llywodraethu gan y Rheoliadau, gall y CBC negodi contract yn uniongyrchol ag un contractwr yn unig yn yr amgylchiadau a ganlyn ac, ac eithrio'r darpariaethau brys yn (c) isod, o ran ymarferion caffael sydd ag amcan werth o fwy na £50,000, ni ellir cymhwyso'r weithdrefn hyd nes y cynhelir ymgynghoriad ysgrifenedig ymlaen llaw â'r Rheolwr Caffael.
- (a) lle na chyflwynir tendrau, tendrau addas neu geisiadau mewn ymateb i wahoddiad i dendro gan y CBC gan ddefnyddio'r Weithdrefn Agored neu Gyfyngedig, ond dim ond os nad yw telerau gwreiddiol y contract arfaethedig a gynigiwyd yn y weithdrefn a gafodd ei dirwyn i ben wedi'i newid yn sylweddol yn y Weithdrefn wedi'i Negodi.
- (b) pan, am resymau technegol neu artistig, neu am resymau cysylltiedig â gwarchod hawliau allgynhwysol, y gellir dyfarnu'r contract i Gontractwr penodol yn unig.
- (c) pan (ond dim ond os oes gwir angen) am resymau brys eithriadol a ddaw yn sgil digwyddiad nad oedd modd ei ragweld gan y CBC, ac nid oes modd eu priodoli iddo, a bod digon o amser i wahodd tendrau (dan amgylchiadau o'r fath bydd y Rheolwr Caffael yn cael gwybod am ddefnydd y weithdrefn cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ymhob ymarferiad caffael gyda gwerth amcangyfrifedig o fwy na £50,000.00).
- (d) o ran contract cyflenwi:
- pan fo'r nwyddau i'w prynu neu i'w llogi dan y contract i gael eu cynhyrchu'n unig er dibenion ymchwil, arbrofi, astudio neu

ddatblygu ond nid pan fo'r nwyddau i'w prynu neu'u llogi gyda'r bwriad o sicrhau elw neu adennill costau ymchwil a datblygu.

- pan fo'r nwyddau sydd i'w prynu neu i'w llogi o dan y contract yn ofynnol gan y CBC yn lle nwyddau, neu'n ychwanegol at, nwyddau presennol neu osodiad a phryd i gael y nwyddau gan gyflenwr heblaw'r cyflenwr a oedd yn cyflenwi'r nwyddau presennol, neu byddai'r gosodiad yn gorfodi'r CBC i gaffael nwyddau sydd â nodweddion technegol gwahanol a fyddai'n arwain at: anghydwasedd rhwng y nwyddau presennol neu'r gosodiad a'r nwyddau sydd i'w prynu neu i'w llogi o dan y contract; neu anawsterau technegol anghymesur yng ngweithrediad a chynnal a chadw'r nwyddau presennol neu'r gosodiad.

- (e) er mwyn prynu neu logi nwyddau a ddyfynnwyd ac a brynwyd ar farchnad nwyddau;
- (f) i fanteisio ar delerau sy'n benodol fanteisiol er mwyn prynu nwyddau mewn sêl cau i lawr sy'n digwydd gan bod cyflenwr yn destun ansolfedd.
- (g) o ran contract gwasanaethau, pan fo rheolau cystadleuaeth dylunio angen i'r contract gael ei ddyfarnu i'w cystadleuydd llwyddiannus neu i un o'r cystadleuwyr llwyddiannus, cyhyd ag y bo'r holl gystadleuwyr llwyddiannus wedi'u gwahodd i negodi'r contract.

10.17 ESTYNIADAU I GONTRACTAU

- 10.17.1 O ran ymarferion Caffael nad ydynt yn cael eu llywodraethu gan y Rheoliadau, gall y CBC ddefnyddio'r Weithdrefn wedi'i Negodi yn 10.16.8 uchod i negodi estyniad i Gontract yn uniongyrchol ag un contractwr yn unig yn yr amgylchiadau a ganlyn ac yn amodol ar yr amodau a ganlyn:

Amod 1

Pan fo gwerth y contract cychwynnol neu amcan werth cyfanredol y contract ac unrhyw estyniad yn fwy na £50,000.00, rhaid gwneud penderfyniad mewn ymgynghoriad â Rheolwr Caffael y CBC.

Amod 2

Pan fo gwerth y contract cychwynnol neu amcan werth cyfanredol y contract ac unrhyw estyniad yn fwy na £100,000, rhaid gwneud penderfyniad mewn ymgynghoriad â'r Pennaeth Cyllid a'r Swyddog Monitro.

- (i) yn achos contract gwaith neu gontract gwasanaethau - pan fo'r CBC eisiau Contractwr sydd wedi ymrwymo i gontract gwaith neu gontract gwasanaethau gyda'r CBC i wneud gwaith ychwanegol neu ddarparu gwasanaethau ychwanegol nad oedd wedi'u cynnwys yn y prosiect ar y dechrau, neu yn y contract gwaith neu'r contract gwasanaethau gwreiddiol ond a ddaeth yn angenrheidiol drwy amgylchiadau nad oedd modd eu rhagweld, ac unrhyw waith neu wasanaethau:
- na ellir ei wneud am resymau technegol neu economaidd na'i ddarparu ar wahân i'r rhai dan y contract gwreiddiol heb greu anhwylystod mawr i'r Cyngor; neu
 - y gellir ei wneud neu y gellir ei ddarparu ar wahân i'r rhai dan y contract gwreiddiol ond sydd yn hollol angenrheidiol yng nghamau diweddarach y contract hwnnw; a
 - cyhyd ag y bo gwerth cyfanredol yr ystyriaeth sydd i'w rhoi dan gontractau ar gyfer gwaith neu wasanaethau ychwanegol yn ddim mwy na 50 y cant o werth yr ystyriaeth sy'n daladwy dan y contract gwreiddiol.
- (ii) pan fo'r CBC eisiau Contractwr sydd wedi ymrwymo i gontract gwaith neu gontract gwasanaethau gyda'r CBC i wneud gwaith newydd neu ddarparu gwasanaethau newydd sy'n ailadrodd gwaith a wnaed neu wasanaethau a ddarparwyd dan y contract gwreiddiol ac sy'n unol â'r prosiect ar gyfer y diben yr ymrwymwyd â'r contract gwreiddiol, ar yr amod:
- o ran yr hysbysiad a gyhoeddwyd mewn perthynas â'r contract gwreiddiol y nodwyd bod contract gwaith neu gontract gwasanaethau ar gyfer gwaith neu wasanaethau newydd a fyddai'n ailadrodd y gwaith a wnaed neu'r gwasanaethau a ddarparwyd dan y contract gwreiddiol, bod modd ei ddyfarnu gan ddefnyddio'r weithdrefn wedi'i negodi yn unol â Rheol 10.16.8

- wrth bennu amcan werth y contract gwreiddiol er dibenion paragraff 10.6, bu i'r CBC ystyried gwerth yr ystyriaeth y disgwylir i fod yn daladwy am y gwaith neu'r gwasanaethau newydd; ac
- y dechreuir ar y weithdrefn ar gyfer dyfarnu'r contract newydd ymhen 3 blynedd o ymrwymo i'r contract newydd.

10.18 Y WEITHDREFN DENDRO (DEIALOG GYSTADLEUOL)

10.18.1 Mewn contractau penodol gymhleth lle na all y CBC naill ai:

ddiffinio'r dull technegol o fodloni ei anghenion neu ei amcanion, neu

nodi naill ai luniad cyfreithiol neu ariannol prosiect neu'r ddau ac ystyried na fydd naill ai'r drefn agored gyfyngedig neu negodi yn galluogi dyfarniad y contract, efallai y defnyddir y weithdrefn deialog gystadleuol.

10.18.2 Mae'r CBC yn cyhoeddi hysbysiad. Dim ond y Tendrwr a ddewisir gan y CBC fydd yn cael gwahoddiad i fod yn rhan o'r broses deialog gystadleuol. Mae tendrwr yn cael eu dewis yn seiliedig ar y meini prawf a nodir yn yr Hysbysiad Contract. Bydd yr hysbysiad yn nodi bod y weithdrefn deialog gystadleuol yn cael ei defnyddio.

10.18.3 Dylid gwahodd o leiaf dri tendrwr i gymryd rhan yn y broses deialog gystadleuol ar ôl i'r Hysbysiad gael ei gyhoeddi. Lle mae llai na thri tendrwr wedi mynegi diddordeb neu'n gymwys i gael eu gwahodd i dendro, rhaid i'r Swyddog Awdurdodedig, mewn ymgynghoriad â'r Rheolwr Caffael, bennu p'un a oes digon o ddiddordeb i arddangos gwir gystadleuaeth cyn penderfynu p'un i barhau â'r ymarferiad caffael.

10.18.4 Bydd o leiaf dau swyddog, ac o leiaf un yn Bennaeth Gwasanaeth neu Uwch Reolwr, yn bresennol bob amser yn ystod y broses deialog gystadleuol.

10.18.5 Bydd y CBC yn cadw cofnodion priodol o'r holl drafodaethau a bydd y rhain yn cael eu llofnodi fel y cyfryw gan yr holl gyfranogwyr.

10.18.6 Drwy gydol y broses deialog gystadleuol, bydd y CBC yn ystyried ac yn gweithredu'r egwyddorion o degwch, cyfrinachedd, dim gwahaniaethu, trin yn gyfartal a thryloywder.

10.18.7 Ni fydd proses gystadleuol y weithdrefn deialog yn cael ei defnyddio ar gyfer contract gydag amcan werth sy'n is na throthwyon y Rheoliadau.

10.19 DERBYN, CYSTODAETH AC AGOR TENDRAU

- 10.19.1 Rhaid i wahoddiadau i dendro nodi'n glir beth yw'r dyddiad a'r amser dychwelyd hwyraf.
- 10.19.2 Rhaid dychwelyd yr holl dendrau gan ddefnyddio'r amlen swyddogol neu'r label dychwelyd swyddogol ac ni ddylid marcio'r amlen mewn unrhyw ffordd fel bod modd gwybod pwy yw'r tendrwr.
- 10.19.3 Bydd dendrau sydd ag amcan werth sy'n llai na £50,000 (os y'i derbynnir drwy'r post yn yr amlen swyddogol neu gan ddefnyddio'r label dychwelyd tendr swyddogol) yn cael eu dychwelyd i'r Pennaeth Gwasanaeth. Bydd dendrau'n cael eu hagor ym mhresenoldeb dau weithiwr sydd wedi'u dynodi gan y Pennaeth Gwasanaeth neu'r maes gwasanaeth perthnasol, fel y bo'r achos. Rhaid i'r gweithwyr fod yn annibynnol o'r dasg o osod y Contract. Pan agorir y dendrau, bydd pob tendr yn cael ei gofnodi ar gofrestr dendrau a bydd y dendrau a'r gofrestr yn cael eu llofnodi â phriflythrennau'r swyddogion dynodedig sy'n bresennol ar y pryd, ac fe nodir y dyddiad arnynt. Anfonir copi o gofnod o'r fath i'r Rheolwr Caffael.
- 10.19.4 Rhaid cyfeirio dendrau sydd ag amcan werth sy'n fwy na £50,000 at y Swyddog Monitro drwy'r post gan ddefnyddio'r amlen swyddogol neu'r label dychwelyd dendrau swyddogol a ddarparwyd gan y Cyngor. Bydd y Swyddog Monitro yn gyfrifol am dderbyn, am gystodaeth ac am agor dendrau o'r fath. Bydd dendrau ar gyfer yr un ymarferiad caffael yn cael eu hagor un ar ôl y llall yn ystod yr un sesiwn, a hynny ym mhresenoldeb dau weithiwr a ddynodwyd ar gyfer y diben hwnnw. Caiff un gweithiwr ei enwebu gan y Swyddog Monitro a bydd y gweithiwr arall yn cael ei enwebu gan y Pennaeth Gwasanaeth perthnasol. Rhaid i'r gweithwyr fod yn annibynnol o'r dasg o osod y Contract. Ar ôl eu hagor, bydd y dendrau'n cael eu cofnodi mewn cofrestr dendrau a bydd y dendrau a'r gofrestr yn cael eu llofnodi â phriflythrennau'r swyddogion dynodedig sy'n bresennol ar y pryd. Yna, anfonir y dendrau sydd wedi'u hagor at y swyddog gwerthuso.
- 10.19.5 Ni fydd unrhyw Dendr a dderbynnir ar ôl y dyddiad a'r amser derbyn dendrau hwn yn cael ei dderbyn.

10.20 TENDRO ELECTRONIG

- 10.20.1 Gyda chytundeb y Rheolwr Caffael, efallai y bydd y broses dendro, gan gynnwys gwahodd a derbyn dendrau, yn cael ei chynnal yn electronig gan ddefnyddio teclynnau eGaffael y Cyngor ac fe ellir addasu darpariaethau Rheolau 10.14 i 10.19 i

hwyluso hyn, cyhyd ag y bo'r system electronig a ddefnyddir wedi'i chymeradwyo gan yr Uwch Reolwr Refeniw a Risg.

- 10.20.2 Wrth wneud cais am sawl dyfynbris neu dendr, dylid osgoi defnyddio cyfeiriad e-bost personol neu generig i sicrhau bod bidiau'n cael eu derbyn yn unol â'r gweithdrefnau agor a bod y bidiau'n cael eu cofnodi'n gywir wrth gael eu derbyn.

10.21 GWERTHUSO TENDR

- 10.21.1 Bydd y Tendrau'n cael eu gwerthuso yn unol â'r meini prawf gwerthuso a bydd y pwysoli wedi'i nodi yn y gwahoddiad i dendro. Bydd pob contract, ac eithrio contractau pan bennwyd ymlaen llaw fod y pris isaf yn faen prawf priodol, yn cael ei ddyfarnu ar sail y cynnig sy'n cynrychioli'r gwerth am arian gorau i'r CBC (y tendr sydd fwyaf manteisiol yn economaidd) gan ystyried y meini prawf gwerthuso a'r pwysoli a osodir. Rhaid pennu'r meini prawf gwerthuso a'r pwysoli ymlaen llaw, a'u rhestru yn y dogfennau gwahoddiad i dendro. Yn ogystal, bydd y meini prawf a'r pwysoli yn cael eu dilyn yn gaeth (ac yn parhau heb eu newid) bob amser drwy gydol y weithdrefn dyfarnu contract. Gellir cael arweiniad a chymorth ar y meini prawf gwerthuso perthnasol o'r Uned Caffael Corfforaethol a'r Uned Gyfreithiol.
- 10.21.2 Ar ôl agor ac archwilio'r tendrau, os canfyddir camgymeriad yng nghyfrifiant y tendr, rhoddir manylion y camgymeriad i'r Tendrwr, ynghyd â chyfle i gadarnhau bod y tendr a gyflwynir wedi'i gywiro, neu i dynnu eu tendr yn ei ôl.
- 10.21.3 Bob amser yn ystod unrhyw broses o'r fath neu broses egluro, bydd y CBC yn ystyried ac yn cydymffurfio â'r egwyddorion o beidio â gwahaniaethu, sicrhau triniaeth gyfartal, tryloywder, cyd-gydnabyddiaeth a chyfranoled, egwyddorion sy'n berthnasol i holl ymarferion Caffael y CBC.

10.22 Y TÎM GWERTHUSO

- 10.22.1 Ar gyfer pob Contract gydag amcan werth sy'n fwy na £50,000, bydd y Swyddog Awdurdodedig yn llunio tîm gwerthuso ('Tîm Gwerthuso') sy'n gyfrifol am werthuso tendrau. Rhaid cadw cofnod ysgrifenedig o'r gwerthusiad.

10.23 RISG

- 10.23.1 O ran ymarferion Caffael sydd ag amcan werth sy'n fwy na £50,000, bydd y Swyddogion Awdurdodedig yn cynnal asesiad risg ar y cychwyn cyntaf ac yna fe'i

diweddarir drwy gydol y Broses Gaffael. Rhaid rhoi gwybod i'r sawl sy'n gwneud penderfyniadau am unrhyw risgiau a nodwyd.

10.23.2 O ran ymarferiadau Caffael sydd ag amcan werth o fwy na £50,000, bydd y Tîm Gwerthuso yn ystyried p'un a fydd angen bond perfformiad ac/neu warant rhiant gwmni (os yn berthnasol) gan y Cyflenwr a ffafrir a lle bo gofyniad o'r fath yn codi, i sicrhau ei fod yn cael ei gynnwys fel gofyniad yn y broses gaffael.

10.23.3 Ar gyfer yr holl ymarferion Caffael, bydd y Swyddog Awdurdodedig yn ystyried y math priodol (atebolrwydd gweithwyr, atebolrwydd cyhoeddus, indemniad proffesiynol, ac ati) a lefel yr yswiriant sydd ei angen ar gyfer pob contract a sicrhau bod hwn wedi'i gynnwys fel gofyniad yn y broses gaffael.

10.24 Y RHESTR A GYMERADWYWD

10.24.1 Ni ellir ond defnyddio Rhestrau a Gymeradwywyd pan fo contractau ailadroddus neu debyg yn debygol ond lle mae angen prisio contractau o'r fath yn unigol ac nad oes modd eu hagregu yn rhwydd mewn ymarferiad tendro sengl. Ni ellir defnyddio Rhestrau a Gymeradwywyd ar gyfer contractau lle mae'r amcan werth yn fwy na £50,000.

10.24.2 Ni ellir rhoi unrhyw gyflenwr ar Restr a Gymeradwywyd hyd nes bod ymchwiliad digonol, gan ystyried Rheol 10.12 o ran eu gallu ariannol a thechnegol i weithredu'r contract, oni bai y bydd materion o'r fath yn cael eu harchwilio bob tro y gwahoddir bidiau o'r rhestr honno.

10.24.3 Rhaid llunio Rhestrau a Gymeradwywyd ar ôl hysbysebu yn gwahodd ceisiadau i gael eu cynnwys ar y rhestr. Rhaid arddangos yr hysbyseb er mwyn sicrhau'r cyhoeddusrwydd mwyaf eang ymysg cyflenwyr perthnasol. Gellir cynnwys personau ar y rhestr rhwng yr hysbyseb gychwynnol a'r ail-hysbyseb cyhyd ag y cydymffurfir â gofynion Rheol 10.24.2.

10.24.4 Rhaid cadw rhestr a gymeradwywyd o gyflenwyr Gwasanaethau mewn dull agored, teg a thryloyw a rhaid iddi fod ar gael i'r cyhoedd ar wefan y CBC. Gellir caniatáu unrhyw gais gan weithredwr economaidd i gael ei gynnwys ar y rhestr, cyhyd a'u bod yn bodloni gofynion Rheol 10.24.2

10.24.5 Rhaid adolygu'r rhestr bob blwyddyn fan leiaf ac rhaid ei ail-hysbysebu bob tair blynedd, fan leiaf. Wrth ail-hysbysebu, rhaid anfon copi o'r hysbyseb i bob person ar y rhestr, yn eu gwahodd i ail-ymgeisio. Mae Adolygu yn golygu:

- (i) ail-asesu gallu ariannol a thechnegol a pherfformiad y personau hynny sydd ar y rhestr, oni bai bod materion o'r fath yn cael eu harchwilio bob amser y gwahoddir bidiau o'r rhestr honno.
- (ii) dileu, gyda rhybudd, y personau hynny sydd ddim yn gymwys mwyach, a chofnod ysgrifenedig yn cael ei gadw yn cyfiawnhau'r dilead hwnnw.

10.25 DYFARNU CONTRACTAU

- 10.25.1 Dim ond Swyddog Awdurdodedig a all ddyfarnu Contract. Rhaid i'r Swyddog Awdurdodedig sicrhau, cyn ceisio penderfyniad o'r fath, bod digon o gyllideb yn ei lle i fodloni holl daliadau'r contract ac os oes unrhyw gyllid yn dod gan drydydd parti, y cydymffurfir ag unrhyw amodau sydd ynghlwm â chyllid o'r fath.
- 10.25.2 Lle mae gan y Contract i'w ddyfarnu amcan werth o £250,000 neu fwy, ymhen 5 diwrnod gwaith o ddyddiad dyfarnu'r contract, rhaid hysbysu'r Aelod Cabinet perthnasol yn ysgrifenedig bod y contract wedi'i ddyfarnu a dylai hysbysiad o'r fath gynnwys manylion ynghylch y pwnc dan sylw, y partion a gwerth y contract.
- 10.25.3 Ni fydd y CBC yn dyfarnu Contract oni bai ei fod yn cynrychioli'r gwerth am arian gorau. Ni fydd Contract yn cael ei ddyfarnu heb ddefnyddio'r meini prawf gwerthuso tendr a bennwyd ymlaen llaw a'r pwysoli. Pan fo tendr yn cael ei werthuso yn seiliedig ar bris yn unig, rhaid i'r Contract, yn ddarostyngedig i Reol 10.25.4 isod, gael ei ddyfarnu i'r Tendirwr sy'n cyflwyno'r pris isaf.
- 10.25.4 Os yw'r Swyddog Awdurdodedig o'r farn bod Tendir yn cael ei ystyried yn annormal o isel, gellir diystyru'r Tendir, ond dim ond os:
 - (a) bod y Swyddog Awdurdodedig wedi gwneud cais ysgrifenedig am eglurhad o'r Tendir neu'r Rhannau hynny ohono y mae'n eu hystyried sy'n cyfrannu at bris annormal o isel y cynnig.
 - (b) ystyried y dystiolaeth a ddarparwyd mewn ymateb i'r cais ysgrifenedig; ac
 - (c) a ddilyswyd y Tendir wedi hynny.
- 10.25.5 Ac eithrio mewn amgylchiadau eithriadol, ni ddylid gofyn i unrhyw Gontractwr ddarparu unrhyw wasanaethau, cyflenwi unrhyw Nwyddau neu wneud unrhyw Waith (gan gynnwys Gwaith paratoadol) hyd nes i'r Contract gael ei gwblhau neu bod y Gwasanaethau, y Nwyddau neu'r Gwaith dan sylw wedi'u cynnwys mewn llythyr o fwriad. Rhaid i'r Pennaeth Gwasanaeth sy'n gyfrifol am y maes gwasanaeth dan sylw wneud unrhyw benderfyniad sy'n groes i hyn a bydd unrhyw benderfyniad o'r fath yn cynnwys asesiad risg llawn o ran y goblygiadau posib i'r CBC os bydd y Gontractwr

yn cael dechrau arni cyn i delerau ac amodau'r contract gael eu cwblhau'n derfynol neu bod llythyr o fwriad yn cael ei gyflwyno.

10.25.6 Dim ond o dan yr amgylchiadau eithriadol y defnyddir llythyrau o fwriad, fel a ganlyn:

- (a) Lle mae gofyn i Gyflenwr ddarparu gwasanaethau, cyflenwadau neu waith cyn derbyn derbyniad ysgrifenedig gan y Cyngor; neu
- (b) Pan nad yw ffurflen tendr y CBC yn cynnwys datganiad hyd nes y bydd contract ffurfiol wedi'i gwblhau, bydd derbyniad ysgrifenedig y CBC o dendr yn rhwymo'r partïon mewn perthynas gytundebol.

10.26 HYSBYSU AM GANLYNIADAU, DI-BRIFFIO A CHYFNOD SEGUR

CYFNOD SEGUR

10.26.1 Unwaith y bydd y penderfyniad i ddyfarnu'r contract wedi'i wneud, ac eithrio'r Tendrwr llwyddiannus, bydd pawb sy'n mynegi diddordeb ac yn tendro, yn derbyn llythyr safonol yn cynnwys manylion am yr hyn a ganlyn:

- Y meini prawf dyfarnu a'r pwysoli.
- Sgôr y Tendrwr yn erbyn y meini prawf dyfarnu a'r pwysoli (lle bo hynny'n berthnasol).
- Sgôr gyffredinol y Tendrwr llwyddiannus; ac
- Enw'r Tendrwr llwyddiannus.

10.26.2 Os bydd unrhyw wybodaeth ychwanegol yn cael ei datgelu i'r Tendrwr, rhaid dod i gytundeb ar hyn ymlaen llaw â'r Rheolwr Caffael, gan ystyried gofynion unrhyw ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â datgelu gwybodaeth.

10.26.3 Mae'r rhestr pwyntiau lle y gallai di-briffio fod yn briodol yn cynnwys:

- **dewis:** lle nad yw'r ymgeisydd wedi'i ddewis (ar y rhestr fer) i gymryd rhan yn y broses dendro.
- **dyfarnu:** pan na ddyfarnwyd y Contract i'r Tendrwr ar ôl gwerthuso'r cynigion/tendr. Ni ddylid cynnal di-briffio o'r fath cyn y gwneir y penderfyniad am ddyfarnu'r contract a bod yr holl Dendrwr aflwyddiannus wedi cael gwybod na fuont yn llwyddiannus. Dylid bod yn glir na ellir defnyddio'r broses di-briffio i newid y dewis o Gontractwr neu i ail-agor y broses ddeddfol.

Os gofynnir i unrhyw ddarpar gyflenwr dynnu'n ôl neu ei fod yn tynnu yn ôl yn ystod yr ymarferiad Caffael. Dim ond ar gais y Contractwr y bydd di-briffio yn cael ei wneud.

10.26.4 Os yw dyfarniad y Contract yn ddarostyngedig i'r Rheoliadau, rhaid cael cyfnod segur o 10 diwrnod calendr fan leiaf rhwng cyfathrebu'r penderfyniad dyfarnu i'r holl Dendrwy'r a diwedd y Contract.

10.27 CWBLHAU CONTRACTAU

10.27.1 Ac eithrio unrhyw Gontract sy'n cael ei lunio gan ddefnyddio deiliant archeb brynu ar system brynu electronig y CBC, rhaid i unrhyw Gontract sydd ag amcan werth o fwy na £50,000 fod:

- i. yn ysgrifenedig.
- ii. wedi'i wneud o dan sêl y CBC.

10.27.2 Rhaid i gontractau gyda gwerth o £50,000 neu lai gael eu gwneud gan ddefnyddio:

- i. archeb brynu a grëwyd gan system brynu electronig y CBC, neu
- ii. ffurflen archeb swyddogol a gynhyrchwyd gan y Cyngor, neu
- iii. Gontract ysgrifenedig.

10.28 RHEOLI'R CONTRACT

10.28.1 Unwaith y bydd y Contract wedi cael ei ddyfarnu, rhaid i'r Swyddog Awdurdodedig adnabod ac enwebu unigolyn fydd yn rheoli agweddau dydd-i-ddydd y Contract dros ei gyfnod ac os bydd angen, cynllunio beth fydd yn digwydd unwaith i'r Contract ddod i ben (cynllunio ar gyfer unrhyw ymarferiad caffael angenrheidiol).

10.28.2 Bydd y gwaith o reoli'r Contract o ddydd-i-ddydd yn cynnwys monitro o ran:

- i. perfformiad
- ii. cydymffurfio â'r fanyleb a thelerau'r contract
- iii. cost
- iv. unrhyw ofynion o ran gwerth am arian/gwerth gorau
- v. boddhad defnyddiwr, a
- vi. rheoli risg.

10.28.3 Lle mae cyfanswm gwerth y Contract yn fwy na £250,000, rhaid i'r Swyddog Awdurdodedig lunio adroddiad ysgrifenedig i'r Pennaeth Gwasanaeth yn gwerthuso i ba raddau y mae'r Contract yn cwrdd â'r amcanion a osodwyd. Dylid gwneud hyn fel arfer pan fo'r Contract yn cael ei gwblhau ond o ran contractau tymor, dylid paratoi adroddiad o'r fath bob blwyddyn.

10.29 CONTRACTAU GWASANAETHAU CYMDEITHASOL A'R CONTRACT 'LIGHT TOUCH'

10.29.1 Mae fframwaith rheoleiddio penodol ar gyfer caffael contractau gwasanaethau cymdeithasol ac mae'r rhain yn cael sylw ar gyfer y ddau gontract sy'n syrthio o dan y Rheolau a'r Rheoliadau hyn. Mewn sawl ffordd, mae cytundebau o'r fath yn wahanol i gontractau am waith adeiladu, cyflenwadau swyddfa a chyfarpar TG. Mae caffael y mathau hyn o gontractau wedi'i gynnwys dan y trefniadau Contract 'Light Touch' (Adran 74 i 77 y Rheoliadau). Gweler restr llawn o'r gwasanaethau lle mae'r drefn 'light-touch' yn berthnasol yn Atodlen 3 Rheoliadau Contractau Cyhoeddus 2015 (Atodlen A). Mae'r trothwyon gwerth lle mae'r Rheoliadau'n berthnasol wedi'u nodi yn adran .9.3 y Rheolau hyn.

10.29.2 O ran ymarferion caffael lle mae'r Rheoliadau'n berthnasol, y prif ofynion mandadol yw:

- (a) Hysbysebu'r Tendr: Cyhoeddi hysbysiad contract neu hysbysiad gwybodaeth ymlaen llaw, ac eithrio lle y gallai sail i ddefnyddio'r weithdrefn wedi'i negodi heb alwad am gystadleuaeth fod wedi'i defnyddio, er enghraifft, pan nad oes ond un darparwr yn gallu cyflenwi'r gwasanaethau gofynnol.
- (b) Cyhoeddi hysbysiad dyfarnu contract ar ôl pob ymarferiad caffael unigol, neu os yw'n well gennyh, grwpio hysbysiadau o'r fath bob chwarter.
- (c) Cydymffurfio ag egwyddorion Cytuniad o dryloywder a thriniaeth gyfartal.
- (d) Cynnal yr ymarferiad caffael yn unol â'r wybodaeth a ddarperir yn yr hysbysiad contract neu'r hysbysiad gwybodaeth ymlaen llaw ynghylch: unrhyw amodau er mwyn cymryd rhan; cyfyngiadau amser o ran cysylltu neu ymateb i'r Cyngor; a'r drefn ddyfarnu i'w defnyddio.
- (e) Rhaid i gyfyngiadau amser a orfodir gan y CBC ar gyflenwyr, megis ar gyfer ymateb i hysbysebion a thendrau, fod yn rhesymol ac yn gymesur. Nid oes cyfnodau amser lleiaf wedi'u nodi yn rheolau'r drefn 'light-touch', felly dylai'r CBC ddefnyddio ei ddisgresiwn a'i farn fesul achos.

- 10.29.3 O ran ymarferion caffael lle mae'r Rheolau hyn yn berthnasol, os bydd yr ymarferiad caffael yn syrthio islaw trothwy'r drefn 'light-touch', y prif ofynion mandadol yw:
- (a) Dylai trefniadau caffael sy'n is na'r trothwy ddyblygu rhannau eraill o'r Rheolau hyn i sicrhau gwerth am arian, y lefel gofynnol o ansawdd a pherfformiad.
 - (b) Lle nad oes trefniadau cymeradwy presennol, rhaid ceisio'r nifer a ganlyn o ddyfynbrisiau a rhoi tystiolaeth o hynny:
 - i. Dim ond un dyfynbris sydd ei angen ar gyfer hyd at £5,000.
 - ii. Mae angen tri dyfynbris ar gyfer rhwng £5,000 a £50,000
 - iii. Dylid cynnal trefn gaffael sydd wedi'i hysbysebu'n agored ac sydd ar gael, tra'n ceisio gwahodd o leiaf dri tendr ysgrifenedig.
 - (c) Defnyddir hyblygrwydd y drefn 'light-touch' gan hefyd gynnal gweithgarwch craffu sy'n cael ei gynnal yn agored, yn gywir a chydag atebolrwydd.
- 10.29.4 Ystyriaethau pellach i gcontractau gwasanaethau cymdeithasol ar trefniadau Contract 'Light Touch'.
- 10.29.5 Contractau wedi'u Cadw - Mae Rheoliad 77 yn darparu ar gyfer ymarferion caffael am gcontractau gwasanaethau penodol i gael eu "cadw" ar gyfer sefydliadau sy'n bodloni meini prawf penodol. Gall y contractau hyn redeg am gyfnod uchafswm o 3 blynedd. Yn ei hanfod, mae hyn yn golygu bod modd cynnal cystadleuaeth yn unol â'r drefn contractau 'light touch' newydd yn rheolau caffael y DU lle mae cyfranogiad wedi'i gyfyngu i sefydliadau cymwys megis cyd-fentrau a mentrau cymdeithasol.
- 10.29.6 Bydd yr un trefniant ar gyfer dyfarnu contractau wedi'u cadw yn gymwys i wasanaethau islaw'r trothwy sy'n cael ei gynnwys dan y drefn 'light touch'.
- 10.29.7 Cyfnod Segur - Byddwn yn anfon hysbysiad segur ac yn gweithredu'r cyfnod segur am ymarferion caffael 'light touch' sydd wedi'u cynnwys dan y Rheoliadau yn unol â'r 'Guidance on the Standstill Period' a gyflwynwyd gan y Crown Commercial Service.
- 10.29.8 Nid yw'r contractau o dan drothwy'r drefn 'light touch' angen gweithredu cyfnod segur. Fodd bynnag, dylid dyfarnu contractau yn unol ag adran 10.25 ac adrannau perthnasol 10.26 y Rheolau hyn.

10.30 ILDIO HAWL RHEOLAU GWEITHDREFN CONTRACTAU

- 10.30.1 Gall yr Aelod Cabinet perthnasol gytuno i ildio hawl os yw'n fodlon, wedi ystyried adroddiad ysgrifenedig gan y swyddog priodol, bod modd cyfiawnhau'r ildio hawl oherwydd:
- i. natur y farchnad ar gyfer y gwaith i'w wneud neu'r nwyddau neu'r gwasanaethau i'w darparu wedi'i hymchwilio ac y gwelir bod modd cyfiawnhau gwyro oddi wrth ofynion Gorchmynion Sefydlog y Contract, neu
 - ii. mae amgylchiadau'r contract arfaethedig yn destun eithriadau deddfwriaethol; neu
 - iii. mae hyn er budd cyffredinol y CBC; neu
 - iv. mae amgylchiadau eraill sy'n wirioneddol eithriadol.
- 10.30.2 Mae'n rhaid cadw cofnod o'r penderfyniad sy'n cymeradwyo ildio hawl a rhaid cadw'r rheswm am hynny a gwneud cofnod ar y gofrestr briodol.
- 10.30.3 Nid oes grym i ddarparu ildiad hawl mewn perthynas â gofynion y Rheoliadau.